

Παρουσίαση της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών του Wildau στη Γερμανία

University Library of Wildau, Bahnhofstrasse / Halle 10, 15745 Wildau
Tel.: 03375-50812, Fax: 03375-508282, E-mail: tfhbib@bib.tfh-wildau.de

Δρ. Εμμανουήλ Γαρουφάλλου

*Καθηγητής Εφαρμογών, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης,
ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης,
e-mail: mgarou@libd.teithe.gr & garoufallou@yahoo.co.uk*

Αφορμή για την παρουσίαση της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών Wildau στη Γερμανία ήταν η επίσκεψη μελέτης στη βιβλιοθήκη που οργάνωσε η Gerlinde Buck, επικεφαλής του Κέντρου Πληροφόρησης και Βιβλιοθήκης του Goethe-Institut. Σε αυτή την επίσκεψη μελέτης συναντήσαμε τον Dr. Frank Seeliger, διευθυντή της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης, όπου μας φιλοξένησε και μας ξενάγησε στους χώρους της. Πολλές από τις πληροφορίες που παραθέτω αντλήθηκαν από αυτή τη συνάντησή μας.

Η Πόλη

Η πόλη του Wildau ανήκει στο κρατίδιο του Βρανδεμβούργου και είναι κοντά στην πρωτεύουσα της Γερμανίας, το Βερολίνο. Σήμερα κατοικούν περίπου 10.000 κάτοικοι. Η πόλη έχει μακρά ιστορία στη βιομηχανία. Ως βιομηχανική πόλη, το 1897 η εταιρεία Schwartzkopff ξεκίνησε εκεί την παραγωγή ατμομηχανών, ενώ έχτισε και ένα συγκρότημα κτηρίων για τη στέγαση των εργατών της, τα οποία σήμερα είναι διατηρητέα. Στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο οι βιομηχανίες της πόλης συμμετείχαν στην παραγωγή πολεμικού υλικού. Με τη λήξη του πολέμου, τα εργοστάσια αυτά κατεδαφίστηκαν. Κατά την περίοδο της διχοτόμησης της Γερμανίας η περιοχή βρισκόμενη στην Ανατολική Γερμανία, ανέπτυξε βαριά βιομηχανία, η οποία αναδιαρθρώθηκε μετά την πτώση του τείχους το 1989.

Σήμερα, στην περιοχή γύρω από το Wildau υπάρχουν πολυάριθμες τεχνολογικές επιχειρήσεις, τεχνολογικά και επιχειρηματικά πάρκα, κέντρα παροχής υπηρεσιών, κέντρα υλικοτεχνικής υποστήριξης, εταιρείες logistics, επιχειρήσεις στους τομείς της ενέργειας, των αερομεταφορών και του περιβάλλοντος.

Το Πανεπιστήμιο

Μόλις το 1991 το ομόσπονδο κρατίδιο του Βρανδεμβούργου ίδρυσε το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών Wildau (Technischen Hochschule Wildau [TFH]-Technical University of Applied Sciences Wildau), το οποίο κατάφερε μέσα σε λίγα χρόνια να γίνει ένα από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια εφαρμοσμένων επιστημών. Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο είναι αντίστοιχο των δικών μας ΤΕΙ και προσφέρει μόνο προγράμματα βασικού πτυχίου και μεταπτυχιακών σπουδών και όχι σπουδές σε επίπεδο διδακτορικού. Οι παρακολουθήσεις των μαθημάτων και των εργαστηρίων σε όλα τα προγράμματα είναι υποχρεωτικές για τους 3.600 φοιτητές που έχει το πανεπιστήμιο.

Παράλληλα με την προσφορά σπουδών στην παραδοσιακή εφαρμοσμένη μηχανική, το πανεπιστήμιο προσφέρει επίσης εκπαίδευση στη διοίκηση επιχειρήσεων, το εμπορικό δίκαιο, τη δημόσια διοίκηση, την πληροφορική επιχειρήσεων και το logistics. Είναι από τα λίγα πανεπιστήμια στη Γερμανία με μεγάλη προσφορά στην τηλεματική και επίσης, το μοναδικό πανεπιστήμιο εφαρμοσμένων επιστημών με πτυχίο στη βιοπληροφορική και στα βιοσυστήματα. Το πανεπιστήμιο έχει συνεργασίες σε προγράμματα σπουδών με άλλα γερμανικά πανεπιστημιακά ιδρύματα. Επίσης, προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Το 2005 το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών Wildau δημιούργησε ένα νέο ινστιτούτο - το Wildau Institute of Technology (WIT) (http://www.wit-wildau.de/index_en.php), το οποίο προσφέρει διεθνή προγράμματα σπουδών όπως MBA, Μεταπτυχιακό στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Διοίκηση Αεροπορίας, κ.ά. αναγνωρίζοντας τον ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι αερομεταφορές στην οικονομία.

Το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών Wildau είναι ένα πανεπιστήμιο που καθορίζει τις τάσεις, που προσφέρει εφαρμοσμένα προγράμματα σπουδών και διαδραματίζει ενεργό ρόλο στον τομέα της έρευνας και της μεταφοράς τεχνολογίας. Έχει στενή συνεργασία με τη βιομηχανία, τις επιχειρήσεις και την εκπαίδευση στη Γερμανία, στην Ανατολική και Δυτική Ευρώπη, αλλά και στη Νοτιοανατολική Ασία. Το πανεπιστήμιο επικεντρώνεται στις άμεσες επαφές και στη στενή συνεργασία με τις επιχειρήσεις τόσο σε επίπεδο εκπαίδευσης όσο και στην εφαρμοσμένη έρευνα. Είναι, επίσης, εξαιρετικά επιτυχημένο στην ανεύρεση εξωτερικής χρηματοδότησης για τα προγράμματά του, καταλαμβάνοντας την κορυφή όλων των γερμανικών πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών.

Γίνεται κατανοητό ότι για να διατηρηθεί το υψηλό ερευνητικό επίπεδο του πανεπιστημίου, προς όφελος της ανάπτυξης των συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια, των συνεργασιών με τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις αλλά και της επιτυχίας σε επίπεδο εκπαίδευσης, έρευνας και μεταφοράς τεχνολογίας, σημαντικό ρόλο παίζει η βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου που είναι στην καρδιά των προγραμμάτων και των προτεραιοτήτων του ιδρύματος.

Η Βιβλιοθήκη

Τα περισσότερα κτήρια, όπου στεγάζεται το πανεπιστήμιο, ανήκαν σε εργοστάσια κατασκευής ατμομηχανών, πριν τη δημιουργία του. Υπολογίζουν ότι από το 1900-1903 και για τα επόμενα περίπου εκατό χρόνια είχαν παραχθεί 500 με 600 ατμομηχανές σε αυτά τα κτήρια. Συγκεκριμένα στο κτήριο της Βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου κατασκευάζονταν μέρη αυτοκινήτων και πλοίων, τα οποία έστελναν σε εργοστάσια κατασκευής σε άλλες χώρες όπως για παράδειγμα στην Κίνα. Έως το έτος 2000 το κτήριο της Βιβλιοθήκης ήταν παραγωγικό εργοστάσιο των παραπάνω υλικών. Το πανεπιστήμιο είχε έως αυτή την περίοδο δύο μικρές βιβλιοθήκες για την εξυπηρέτηση των χρηστών του. Με το κλείσιμο του εργοστασίου στη θέση του παλιού κτηρίου ξεκίνησε η διαδικασία δημιουργίας μιας μεγάλης κεντρικής βιβλιοθήκης, της σημερινής βιβλιοθήκης, με την ένωση των δύο μικρότερων βιβλιοθηκών. Αυτή η διαδικασία αξιοποίησης του κτηρίου, διατηρώντας το εξωτερικό «περίβλημά» του και μετατρέποντάς το σε μια σύγχρονη βιβλιοθήκη, κράτησε πέντε έτη και κόστισε 12 εκατομμύρια ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενίσχυσε αυτή την προσπάθεια με 6 εκατομμύρια ευρώ. Η Βιβλιοθήκη άνοιξε τις πύλες της στις 9 Νοεμβρίου 2007. Σήμερα, το κτήριο νούμερο 10 αποτελείται από το ισόγειο και τρεις ορόφους. Στεγάζει τη Βιβλιοθήκη από τον πρώτο έως τον τρίτο όροφο, ενώ στο ισόγειο του κτηρίου στεγάζονται εστιατόρια για τους φοιτητές και το προσωπικό καθώς και ένα τμήμα των σπουδών διοίκησης. Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη χρησιμοποιεί ένα αμφιθέατρο 300 θέσεων, το οποίο βρίσκεται σε διπλανό χώρο, σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του πανεπιστημίου.

Η Βιβλιοθήκη διαιρείται σε διαφορετικά τμήματα. Η είσοδος στη Βιβλιοθήκη γίνεται μέσα από μια σπειροειδή σκάλα που οδηγεί στην κεντρική αίθουσα (πρώτος όροφος του κτηρίου). Με την είσοδο στη Βιβλιοθήκη, δεξιά βρίσκεται το πληροφοριακό γραφείο ενώ δίπλα σε αυτό βρίσκονται οι εκτυπωτικές και φωτοτυπικές υπηρεσίες. Η υπηρεσία αυτή προσφέρεται σε όλους τους χρήστες και κοστίζει 6 λεπτά η εκτύπωση της κάθε σελίδας. Απέναντι από την είσοδο δεσπόζει το εσωτερικό γυάλινο ασανσέρ για την μετακίνηση των χρηστών στους ορόφους της βιβλιοθήκης, ενώ αριστερά τοποθετήθηκε το σαλόνι της Βιβλιοθήκης, όπου οι χρήστες μπορούν να χαλαρώσουν διαβάζοντας περιοδικά και εφημερίδες ή ακούγοντας μουσική. Πίσω από το σαλόνι βρίσκεται ένα από τα αναγνωστήρια. Περιμετρικά των ορόφων βρίσκονται τα ανοικτά βιβλιοστάσια.

Η Βιβλιοθήκη έχει σχεδιαστεί να φιλοξενεί τα τεκμήρια και τις υπηρεσίες περιμετρικά στο εσωτερικό του κτηρίου, αφήνοντας το κέντρο του κτηριακού συγκροτήματος ανοικτό. Στην κορυφή του κτηρίου δεσπόζει η γυάλινη οροφή που αφήνει το φυσικό φως να διαθλάται στο εσωτερικό του. Αυτός ο σχεδιασμός κάνει πιο εντυπωσιακό εσωτερικά το κτήριο καθώς ο χρήστης μπορεί να έχει οπτική επαφή με όλη σχεδόν τη Βιβλιοθήκη. Επίσης, η χρήση του γυαλιού και του μετάλλου, δεμένες με τη ζεστασιά του ξύλου προσδίδουν μοντέρνες και κλασικές νότες στον ίδιο χώρο.

Από την άλλη πλευρά, ο μοντέρνος σχεδιασμός με γυαλί και μέταλλο καθώς και ο κεντρικός ανοικτός χώρος δημιουργεί μια σειρά από προβλήματα όπως το γεγονός ότι ο ήχος διαχέεται εύκολα στο χώρο της Βιβλιοθήκης, ενώ ο ανοικτός χώρος περιορίζει την έκτασή της για την ανάπτυξη υπηρεσιών όπως για παράδειγμα τη δημιουργία νέων αναγνωστηρίων. Παρακάτω δίνεται μια συνοπτική περιγραφή του τι περιλαμβάνει ο κάθε όροφος χωρίς αυτή να είναι εξαντλητική.

Πέρα από το πληροφοριακό γραφείο, το γραφείο δανεισμού, τα αναγνωστήρια και τα ανοικτά βιβλιοστάσια, στον 1^ο όροφο υπάρχει η συλλογή των εγχειριδίων με πολλαπλά αντίτυπα από κάθε εγχειρίδιο αλλά και οι συλλογές βιβλίων για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Γαρουφάλλου, Εμμ. «Παρουσίαση της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών του Wildau στη Γερμανία», *Συνεργασία*, αρ. 3 (Δεκέμβριος 2009)

Τα πληροφοριακά βιβλία βρίσκονται σε διαφορετικά σημεία του 2^{ου} και 3^{ου} ορόφου. Στον 2^ο όροφο λειτουργεί η ερευνητική βιβλιοθήκη η οποία είναι ελεύθερη προς χρήση από όλους τους αναγνώστες και περιέχει επιστημονικά βιβλία που καλύπτουν όλες τις θεματικές του πανεπιστημίου. Τα βιβλία αυτά μπορούν να δανειστούν οι χρήστες έως 4 εβδομάδες. Επίσης στον ίδιο όροφο υπάρχει το εργαστήριο Η/Υ που είναι ελεύθερης πρόσβασης. Η Βιβλιοθήκη προσφέρει, επίσης, ένα χώρο που βρίσκεται στον 2^ο όροφο, για ομαδικές εργασίες και συναντήσεις, ο οποίος μπορεί να φιλοξενήσει έως 10 άτομα, ενώ υπάρχει και η υπηρεσία της πολυμεσικής βιβλιοθήκης, ένας χώρος όπου διατίθεται σε ομάδες χρηστών και διαθέτει 9 θέσεις εργασίας με Η/Υ, μια τηλεόραση plasma και πολλές άλλες πολυμεσικές εφαρμογές.

Στον 3^ο όροφο είναι ελεύθερα διαθέσιμα οι διπλωματικές και οι μεταπτυχιακές εργασίες του πανεπιστημίου (με ελάχιστες εξαιρέσεις μη πρόσβασης σε κάποιο υλικό). Στον ίδιο όροφο βρίσκονται τα περιοδικά (τρέχοντα αλλά και παλαιότερα τεύχη). Επίσης, στον 3^ο όροφο η Βιβλιοθήκη προσφέρει μεμονωμένους ειδικούς χώρους για ομαδική ή ατομική εργασία, οι οποίοι διαθέτουν ένα γραφείο και έναν Η/Υ με πρόσβαση στο Internet. Ο χώρος αυτός διατίθεται δωρεάν και μπορεί ο χρήστης να τον χρησιμοποιήσει για μια εβδομάδα με δικαίωμα ανανέωσης. Ο χρήστης μπορεί να αφήνει τα προσωπικά του αντικείμενα στο χώρο για όσο διάστημα έχει τη χρήση του χωρίς να χρειάζεται να μετακινεί τα προσωπικά του αντικείμενα με το κλείσιμο της βιβλιοθήκης.

Στο χώρο της Βιβλιοθήκης υπάρχουν 150 τραπέζια με δυνατότητα χρησιμοποίησης Η/Υ. Συνολικά, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης προσφέρονται μέσα από τη χρήση περίπου 45 Η/Υ.

Πολλές φορές, οι χρήστες της Βιβλιοθήκης (εσωτερικοί και εξωτερικοί), οι επιχειρήσεις αλλά και το προσωπικό του πανεπιστημίου χρησιμοποιούν τον κεντρικό χώρο υποδοχής της Βιβλιοθήκης για εκθέσεις, κοντσέρτα, μουσικές συναντήσεις, χριστουγεννιάτικα πάρτι, για συναντήσεις επαγγελματικής φύσεως, για να γιορτάσουν ένα γεγονός π.χ. την προαγωγή / συνταξιοδότηση ενός συναδέλφου, κ.α. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η Βιβλιοθήκη παραμένει κλειστή για το κοινό, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα και εντάσεις μεταξύ του προσωπικού και των χρηστών. Από την άλλη πλευρά, η χρήση του χώρου της Βιβλιοθήκης γι' αυτούς τους σκοπούς αποφέρει ένα σεβαστό εισόδημα στη βιβλιοθήκη που επενδύεται στην ανάπτυξη των υπηρεσιών της.

Το Προσωπικό

Στη Βιβλιοθήκη εργάζονται επτά άτομα από τους οποίους οι πέντε είναι βιβλιοθηκονόμοι και οι τέσσερις μαθητευόμενοι βιβλιοθηκονόμοι. Επίσης, εργάζονται κατά περιόδους φοιτητές ως βοηθοί και συνήθως ένας με δύο φοιτητές που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση.

Οι Χρήστες

Με την εγγραφή των φοιτητών και την ανάληψη υπηρεσίας εκπαιδευτικού / διοικητικού προσωπικού στο πανεπιστήμιο, δίνεται στους χρήστες η κάρτα μέλους της Βιβλιοθήκης, η οποία όμως ενεργοποιείται με την πρώτη επίσκεψη του χρήστη.

Η Βιβλιοθήκη εξυπηρετεί τους 80 μόνιμους καθηγητές, τους 130 εκπαιδευτικούς οι οποίοι εργάζονται 3 με 4 ώρες εβδομαδιαίως και προέρχονται από τη βιομηχανία, τις επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς, τους 3.600 φοιτητές του πανεπιστημίου καθώς και τους 220 διοικητικούς και άλλους υπαλλήλους του. Επίσης, εξυπηρετεί πάνω από 1.000 εξωτερικούς χρήστες, κυρίως φοιτητές από άλλα ιδρύματα, υπαλλήλους από βιομηχανίες, επιχειρήσεις, κ.λπ. Το σύνολο των χρηστών που εξυπηρετεί η Βιβλιοθήκη υπερβαίνει τους 5.000. Όλοι οι χρήστες έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης και από το σπίτι ή την επιχείρησή τους με τη χρήση κωδικού. Οι χρήστες του πανεπιστημίου έχουν επίσης τη δυνατότητα για πρόσβαση από το σπίτι στα προσωπικά τους αρχεία και υπηρεσίες.

Ο κάθε χρήστης που επισκέπτεται τη Βιβλιοθήκη πρέπει με την είσοδό του να χρησιμοποιήσει τις θυρίδες που βρίσκονται στον πρώτο όροφο για να αφήσει τα προσωπικά του αντικείμενα. Οι θέσεις των θυρίδων στον 1^ο όροφο θεωρούνται σχεδιαστικό λάθος από τους βιβλιοθηκονόμους διότι δημιουργούν πολλά προβλήματα στη Βιβλιοθήκη, ενώ η τοποθέτησή τους στο ισόγειο του κτηρίου θα αποτελούσε καλύτερη λύση. Αν ο χρήστης θέλει να έχει μαζί του φορητό υπολογιστή, βιβλία, ή άλλο υλικό, η Βιβλιοθήκη παρέχει 80 ειδικά καλάθια γι' αυτό τον σκοπό. Τα καλάθια αυτά έχουν ετικέτες RFID, για να μην απομακρύνονται από το χώρο της βιβλιοθήκης.

Οι κύριες υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης για τους χρήστες είναι η άντληση πληροφοριών, η πληροφοριακή συνέντευξη με το εξειδικευμένο προσωπικό για την καθοδήγηση σε διάφορα θέματα π.χ. αναζήτηση βιβλιογραφίας αλλά και για συμβουλευτικές υπηρεσίες, ο δανεισμός υλικού, η ατομική και ομαδική μελέτη, η εργασία σε ομάδες στα ειδικά διαμορφωμένα γραφεία και η ψυχαγωγία.

Γαρουφάλλου, Εμμ. «Παρουσίαση της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών του Wildau στη Γερμανία», *Συνεργασία*, αρ. 3 (Δεκέμβριος 2009)

Καθημερινά πάνω από 700 χρήστες περνάνε το κατώφλι της Βιβλιοθήκης. Από αυτούς περίπου το 20% δανείζεται μόνο υλικό ενώ το 80% επισκέπτεται τη Βιβλιοθήκη για όλους τους παραπάνω λόγους.

Οι ώρες λειτουργίας είναι από Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00 με 20.00, ενώ την περίοδο των διακοπών οι ώρες μειώνονται κατά δύο ώρες και η Βιβλιοθήκη κλείνει στις 18.00. Για την υποστήριξη κυρίως των χρηστών που σπουδάζουν εξ αποστάσεως η Βιβλιοθήκη λειτουργεί και το Σάββατο από τις 9.00 έως τις 14.00.

Οι Συλλογές

Η Βιβλιοθήκη έχει περίπου 94.000 τεκμήρια σε διαφορετικές συλλογές. Αυτές οι συλλογές αναπτύσσονται σε 3.000 τρεχούμενα μέτρα ραφιών. Έχει, επίσης, 150 τίτλους περιοδικών, 3.500 ηλεκτρονικά περιοδικά, 10.000 ηλεκτρονικά βιβλία, και παρέχει πρόσβαση σε 11 διαφορετικές υπηρεσίες παροχής βάσεων δεδομένων. Επιπλέον, η βιβλιοθήκη συμμετέχει σε κοινοπραξίες για την παροχή ηλεκτρονικών περιοδικών, βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονικών βιβλίων, κ.λπ.

Στη Βιβλιοθήκη γίνονται 60.000 δανεισμοί το χρόνο. Αυτό ωθεί τη Βιβλιοθήκη να έχει πάνω από 6.000 προσκτήσεις το χρόνο για να ανανεώνει τις συλλογές της. Ο προϋπολογισμός της για τις συνδρομές σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων, βιβλία, εγχειρίδια και άλλο έντυπο υλικό είναι 150.000 ευρώ το χρόνο.

Δανεισμός υλικού

Η πολιτική δανεισμού της Βιβλιοθήκης έχει ως εξής: οι καθηγητές μπορούν να δανειστούν έως 200 τεκμήρια, το υπόλοιπο προσωπικό έως 150 και οι υπόλοιποι χρήστες έως 20. Οι φοιτητές μπορούν να δανειστούν έως 70 βιβλία για διάστημα 3 μηνών, ενώ έως 4 εβδομάδες μπορούν να δανειστούν τα τεκμήρια που είναι στα ανοικτά βιβλιοστάσια, 2 εβδομάδες μπορούν να δανειστούν τα περιοδικά, ενώ 1 εβδομάδα τα βιβλία που έχουν κόκκινη επισήμανση και ανήκουν στην πληροφοριακή συλλογή της Βιβλιοθήκης (να σημειωθεί ότι δεν δανείζονται όλα τα τεκμήρια).

Ανανέωση των δανεισμών μπορεί να γίνει έως δύο φορές, εξαιρουμένων των πληροφοριακών τεκμηρίων στα οποία δεν γίνεται ανανέωση. Η ανανέωση μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά από οπουδήποτε, μέσω τηλεφώνου ή με επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη. Σε περίπτωση καθυστέρησης των τεκμηρίων όλοι οι χρήστες πληρώνουν πρόστιμο.

Τα παραπάνω δεν ισχύουν για τους δανεισμούς που αφορούν τεκμήρια που προήλθαν μέσω διαδανεισμού. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η Βιβλιοθήκη προσφέρει σε χρήστες (εκτός των φοιτητών) διαφορετικές κάρτες μέλους που τους δίνουν διαφορετικά προνόμια δανεισμού.

Νέες Τεχνολογίες και Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη προσπαθεί να χρησιμοποιεί λογισμικά ανοικτής πρόσβασης τόσο στις υπηρεσίες της όσο και στην καθημερινή οργάνωσή της. Με αυτό τον τρόπο μειώνει το κόστος των υπηρεσιών και εφαρμόζει τις νέες τεχνολογίες όπου αυτό είναι δυνατό.

Επίσης, λόγω του μικρού αριθμού του προσωπικού που διαθέτει η Βιβλιοθήκη, οι βιβλιοθηκονόμοι προσπαθούν να χρησιμοποιούν με τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο τις νέες τεχνολογίες με τη χρήση λογισμικών ανοικτής πρόσβασης, για να κερδίζουν χρόνο, να μειώνουν το κόστος της κάθε εργασίας, για να εξυπηρετούν πιο αποτελεσματικά τους χρήστες αλλά και για να παραμένει το προφίλ της Βιβλιοθήκης υψηλό, ακολουθώντας τις τεχνολογικές καινοτομίες. Ορισμένες από τις προσφερόμενες υπηρεσίες με τη χρήση της τεχνολογίας είναι: χρησιμοποίηση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των χρηστών και του προσωπικού για οποιαδήποτε ερώτηση ή απορία μπορεί να έχει ο χρήστης, επίσης, καθιέρωση της υπηρεσίας 24/7 για την κατάθεση πληροφοριακών ερωτήσεων προς τους βιβλιοθηκονόμους, και χρήση των εφαρμογών του Web 2.0, για παράδειγμα Blogs, με σκοπό την καλύτερη και άμεση ενημέρωση των χρηστών σε ποικίλα θέματα.

Το προσωπικό έχει δημιουργήσει μια λίστα συζήτησης με σκοπό να ενημερώνονται μεταξύ τους για το κάθε τι που συμβαίνει στη Βιβλιοθήκη. Με αυτόν τον τρόπο μειώνεται ο χρόνος εσωτερικής ενημέρωσης του προσωπικού και επιτυγχάνεται άμεση λύση των προβλημάτων εν τη γενέσει τους.

Χρήση ανοικτού λογισμικού για να μπορεί το προσωπικό να παρακολουθεί ποιες αίθουσες, εργαστήρια, ατομικά γραφεία μελέτης για τους χρήστες και υπηρεσίες είναι σε χρήση, ποια είναι διαθέσιμα και πότε, για πόσο διάστημα, κ.λπ. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται καλύτερη και ευκολότερη η διαχείριση των υπηρεσιών. Επίσης, οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να δουν online αυτή την υπηρεσία και να κλείσουν κάποιο εργαστήριο, αίθουσα, κ.λπ. χωρίς τη μεσολάβηση του προσωπικού. Ένα αντίστοιχο λογισμικό χρησιμοποιείται με σκοπό να καταγράφει τις εργασίες του προσωπικού. Το σύστημα αυτό το

ενημερώνουν καθημερινά οι ίδιοι οι βιβλιοθηκονόμοι καταγράφοντας τις πληροφορίες για τις εργασίες τους, σε ποιο γραφείο ή όροφο εργάζονται, πότε λείπουν με άδεια, κ.λπ.

Επιπλέον η Βιβλιοθήκη έχει δημιουργήσει ένα πρόγραμμα στο οποίο όταν ένας χρήστης αναζητεί και εντοπίζει κάποιο τεκμήριο στον Online Δημόσιο Κατάλογο (OPAC) αυτό τον οδηγεί ιδεατά στον όροφο και στο ράφι που είναι το τεκμήριο. Με αυτό τον τρόπο γίνεται πιο εύκολα ο εντοπισμός των τεκμηρίων από τους χρήστες και δεν απασχολούν το προσωπικό για την καθοδήγησή τους προς τα ράφια.

Η Βιβλιοθήκη εφαρμόζει το RFID. Από την επίσκεψή μας στις βιβλιοθήκες της Γερμανίας διαπιστώσαμε ότι όλες σχεδόν εφαρμόζουν ή σχεδιάζουν να εφαρμόσουν το RFID. Έως σήμερα πάνω από 100 γερμανικές βιβλιοθήκες το έχουν εφαρμόσει. Η συγκεκριμένη πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη επένδυσε 120.000 ευρώ στην εφαρμογή του RFID, το οποίο δίνει μια σειρά από πλεονεκτήματα στη βιβλιοθήκη όπως μεγαλύτερη ασφάλεια του υλικού, άμεσος εντοπισμός των τεκμηρίων, καλύτερη διαχείριση πολλών υπηρεσιών της όπως προσκτήσεις, δανεισμός υλικού, επιστροφή τεκμηρίων, κ.ά. Υπάρχουν, φυσικά, και μειονεκτήματα ή προβλήματα του συστήματος, όπως για παράδειγμα το κόστος εφαρμογής του, προβλήματα τεχνολογικής φύσης, προβλήματα στη μεταφορά των δεδομένων, αλλά όλα αυτά μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Η πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη του Wildau είναι μια εντυπωσιακή βιβλιοθήκη τόσο αρχιτεκτονικά όσο και στην ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών που βασίζονται στη χρήση των νέων τεχνολογιών. Η επίσκεψη κάθε επαγγελματία βιβλιοθηκονόμου σε τέτοιου είδους βιβλιοθήκες δεν μπορεί παρά να του δημιουργεί ερεθίσματα και σκέψεις, γόνιμους προβληματισμούς και γένεση ιδεών για το πώς θα ήθελε κάποια από αυτά που βλέπει να τα εφαρμόσει στη βιβλιοθήκη του. Από τη δική μου πλευρά, όλα αυτά μετουσιώνονται σε εικόνες, ιδέες, σκέψεις, έμπνευση και κείμενο για τους φοιτητές μου στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Βιβλιογραφία

Bibliothek: Digitale Bibliothek der TFH-Wildau (2009). Διαθέσιμο στο: http://www.tfh-wildau.de/tfhbib/index_3302.htm, τελευταία πρόσβαση 7/12/09.

Bibliothek: Willkommen auf der Homepage der Bibliothek der TFH Wildau (2009). Διαθέσιμο στο: <http://www.tfh-wildau.de/tfhbib/index.html>, τελευταία πρόσβαση 7/12/09.

A Traditional Location for Industry (2009). Διαθέσιμο στο: http://www.tfh-wildau.de/ueberuns/1442_history_engl.html, τελευταία πρόσβαση 7/12/09.

Welcome to the library of the TFH Wildau! [pdf]. Διαθέσιμο στο: http://www.tfh-wildau.de/tfhbib/media/Library_TFH_eng-1.pdf, τελευταία πρόσβαση 7/12/09.

Wildau (2009). Διαθέσιμο στο: <http://en.wikipedia.org/wiki/Wildau>, τελευταία πρόσβαση 7/12/09.